infanteridivisjoner og en tankdivisjon er tilføyet store tap. Under kampe
er det tatt 10.000 fanger. Ifølge en, på langt nær fullstendig, oppgave
har våre tropper erobret følgende trofeer: 89 tanks, 1102 kanoner
minekastere, 1729 maskingeværer, 28.000 geværer, 420 antitankkanoner,
2720 biler, 300 motorsykler, over 1000 hester, 45 lagre ammunisjon samt
store proviantlagre. Det er blitt tilintetgjort 64 fly, 88 tanks, 120
kanoner, 500 biler, 203 vogner med militære effekter og 20.000 soldater
og offiserer er drept." En ny særmelding fra Moskva melder at offensiven
skrider fram og at russerne har avansert ytterligere 25-30 km. Tilsammen
har tyskerne på 5 dager mistet 44.000 mann i fanger og falne.

Tidligere meldinger tyder på at 15 tyske divisjoner truer med å bli
omringet. De to fremstøt er nå bare adskilt med 100 km. Jernbanen mellem
Voronesj og Rostov er avskåret. Fra syd nærmer russerne seg Millerovo.
Denne offensiv stenger tyskerne veien til å sende forsterkninger til sine
innesluttede styrker mellem Don og Volga.

VESTFRONTEN. Britiske og amerikanske bombefly har vært på bombetokt over Vesttyskland. De ble kastet ned store mengder sprengog brandbomber. Været var dårlig så resultater var vanskelig å se.

MIDDELHAVSFRONTENE. Den britiske 8. arme fortsetter å rykke fram og er kommet til et punkt 160 km. vest for El Ageila. Tropper fra armeen foretok en omgående bevegelse og oppnådde å splitte Rommels styrker i to. Den ene delen ble omringet, men det meldes at de fleste av de omringede tropper er sluppet ut av den britiske ring og er på vei vestover. Det meldes videre at Rommels retrett nå ikke lenger foregår i ordnede kolonner, men arter seg mer som en vill flukt.

Fra Tunis blir det meldt at kampene er stilnet av. Man antar at det er "stille før stormen" som nå er inntruffet.

Napoli er blitt bombet to ganger denne uken av allierte fly. Store mengder bomber ble sluppet ned og man antar at skaden var betydelig.

STILLEHAVET. Som tidligere nevnt er japanernes sidste fotfeste på Ny Guinea, Buna, blitt okkupert av de allierte. Det finns ikke fler japanere igjen på Ny Guinea, bortsett fra japanske fanger.

I Burma er britiske tropper gått til angrep og rykket 50 km. fram.

-

VI ØNSKER ALLE VÅRE MEDARBEIDERE OG LESERE EN GOD JUL, OG UTTALER HÅPET OM AT NESTE JUL KAN FEIRES UNDER FRIERE FORHOLD ENN IÅR.

-

Din og dine medmenneskers sikkerhet beror ofte på deg selv.

Ta derfor ingen unødige sjangser. Vær forsiktig !

16 JAN. 1942

3437
Mappe 43
Eksp. 2
Årg. 12/1-43
Jfr.

R A D I O - N Y T T

Nr. 2. Tirsdag den 12. januar 1943. 3. årgang.

KOMMENTARER: Den tyske propaganda forsøker fremdeles å legge skjul på de russiske seire på østfronten. At tyskerne på sine steder har oppgitt terreng kan de nok innrømme, men karakteriserer dette bare som en taktisk tilbaketrekking. Det er blitt mange slike "taktiske tilbaketrekninger" i den senere tid. Så mange at det tyske telegrambyrå "Transocean" i en sending på engelsk forleden innrømmet at tyskerne måtte vike på to av de tre frontene. Men dette var sagt på engelsk, og ingen med tysker med aktelse for seg selv forstår annet sprog enn det tyske. Det tyske folk lever således i den forvisning at deres tropper har fortsatt bare fremgang på hele østfronten.

I et overblikk over den siste tids krigsbegivenheter heter det: I ennå en uke har begivenhetene vært preget av tyskernes fortsatte retrett i Kaukasus, på Kalmyksteppen og ved Nedre Don. De russiske tanks smadrer den ene tyske pinnsvinsstilling etter den andre. Det betyr et sammenbrudd for den plan som bragte tyskerne inn i Russland og som Hitler har ofret 5 millionen soldater for, nemlig den å nå oljen i Kaukasus, Irak og Iran. Churchill har uttalt at tyskerne hadde til hensikt å nå disse mål og gjorde opmerksom på at tyskerne truet med å nå frem til India. Hitler skrøt i 1940 av at det ikke fantes noen "øyer" lenger og at flyvåpnet var flåten overlegent. Brittene har vist at Storbritannia ikke bare fremdeles er en øy og at sjøforsvaret er Storbritannies viktigste våpen men ved sitt kvelertak på Tyskland tvang det Hitler til å gå østover for å hente mat i Ukraina og olje i Kaukasus. Uten Kaukasus kan Hitler ikke utnytte Ukraina. Da Hitler ikke klarte invasjonen mot vest i 1940 var Storbritannia klar over at han vilde gå mot øst og sendte derfor soldater og utstyr til det nære østen for å møte truslen mot Irak, Iran og Egypt. Senere sendte de forsyninger til Russland både den nordlige og sydlige vei. Den røde arme har ødelagt alle Hitlers forsøk på å nå Baku og derved fått hele hans felttog til å falle i grus. I 1941 splittet han sine krefter og led nederlag ved Rostov og Moskva. Iår splittet han igjen sine krefter og led nederlag i Kaukasus og ved Stalingrad.

ØSTFRONTEN. Langs hele østfronten blir det meldt om russisk fremgang. Ved Velikije Luki, som tyskerne fremdeles hevder er i deres besittelse, er den russiske fremgang langsommere. De nærmer seg nå Novo Sokolniki hvor tyskerne har sterke befestninger. Russernes plan er her sikkert å sette seg i besittelse av byen for derved å avskjære forbindelsen mellem de tyske tropper ved Leningrad og de på Midtfronten. Det meldes at russiske partisaner spiller en stor rolle i kampene på dette frontavsnitt. Russiske bombe- og jagerfly har vært meget aktive i den siste uke og angrepet tyske baser i Estland, Latvia og Polen.

I midtre Donområdet hvor russerne har omringet Millerovo har de rykket videre sydover langs jernbanen til Rostov og truer nå Kamenskaja. I det sydlige Donområde har de etter inntagelsen av Zymlianskaja fulgt Don og har tatt byen Nikolajevsk. De russiske tropper står her ikke mer enn 15 km. fra det sted hvor Donets renner ut i Don.

Den omringede 6. tyske arme mellem Don og Volga er blitt ytterligere redusert, så den nå teller ikke mer enn 130.000 mann. De har rikelig med ammunisjon og våpen, men matforsyningene er det verre med.

De russiske tropper som beveger seg sydover fra Stalingrad langs jernbanelinjen til Svartehav et har erobret en viktig tysk pinnsvinsstilling ved Zimovniki. Tyskerne faller her tilbake til elva Manych. Syd for denne elva ligger et jernbaneknutepunkt, Salsk, og enda lenger syd ligger det viktige jernbaneknutepunkt i hele Kaukasus, Tikhorets. En venter at tyskerne her vil sette alt inn på å forsvare disse viktige punkter. Skulle russerne erobre Tikhorets vil det si det samme som at forsyningsruten til von Lists arme i Kaukasus vilde være avskåret og en katastrofe

for denne arme vilde være unndagelig. Etter at russerne brobret armeens vinterkvarterer i Mosdok og Maltsjik har tyskerne vært på stadig retrett. De angripes av russerne både fra nord, syd og øst, som presser dem vestover langs den transkaukasiske jernbane. Russerne har erobret Zolskaja og står nå ikke mer enn 15 km. fra Georgijevsk, som også er et viktig jernbaneknutepunkt. Etter at russerne er kommet ut av dalsenkningene ved Maltsjik og Mosdok har de nu et slettefland foran seg og beveger seg meget hurtig. Russerne har brutt tysk motstand og gått over elva Kuma.

De russiske styrker som rykker sydover fra Elista beveger seg også hurtig, og avstanden mellem dem og sydarmeen er ikke mer enn 60 km. Russerne har gått over elva Manych og erobret byen Petrovski.

Det meldes at de russiske tropper som rykker fram langs Dons nedre l nå har nådd det sted hvor Donets løper ut i Don og står 75 km. fra Rostov.

VESTFRONTEN: Ikke mindre enn 5 bombetokter har R.A.F. rettet mot Ruhrområdet i løpet av siste uke. Resultatene betegnes som meget gode. Andre fly har lagt ut miner i fiendtlige farvann og bombet jernbanemål i Holland og Belgia. Fra 4.-6. januar har 142 tyske fly fløyet inn over Storbritannia, 19 av dem er blitt skutt ned.

Det britiske admiralitet gir nå nærmere detaljer om de trefninger som har funnet sted i nærheten av Bjørnøya mellem britiske sjøstridskrefter som fulgte en konvoi og tyske marinefartøyer. En britisk destroyer ble alvorlig skadet og sank mens en annen ble lettere skadet. Tyskerne tapte også en destroyer og et større krigsskip, sannsynligvis en kryssер, ifikk alvorlige skader før det trakk seg ut av kampen. Konvoyen kom velberget til en havn i Nordrussland uten noen tap.

MIDDELHAVSFRONTENE: Den viktigste nyhet fra Nordafrika er at Rommel trekker sine tropper frå Gemsem mot Tripolis. Dette skulde tyde på at han først ved Tripolis vil sette seg til motverge for a vor. Brittene er trengt så langt fram at de nå bomber Tripolis fra sine nye flyplasser. Det meldes videre at alliérte fly hamrer løs på aksens stillinger i hele Nordafrika. Palermo på Sicilia er blitt bombet av britiske fly. 2o lasteskip og 5 krigeskip er blitt senket for aksemakten i Middelhavet i løpet av den siste måned.

ROMANIA: Fra Romania meldes at der råder en opphisset stemning blandt befolkningen. I Bukarest er det innført portforbud og pressen og kringkastingen blir sensurert. Tyske SS-tropper er sendt med fly til Bukarest. Det foreligger en lang liste over arresterte personer. Mange skal videre være henrettet. Tilstanden betegnes som "på grensen av opprør".

STILLEHAVET. Amerikanske fly har angrepet en japansk konvoi som nærmet seg kysten av Ny Guinea. 2 transportskip, det ene med 16oo mann ombord, ble senket og et tredje ble truffet. 18 japanske fly som beskyttet konvoien ble skutt ned og tre andre skadet. Senere blir det meldt at 3 skip til er senket og 5 andre ble hårdt skadet. 77 japanske fly ble skutt ned og 3o andre sannsynligvis ødelagt. Konvoien var på 1o skip så det er bare restene som er nådd land.

De fleste gode nordmenn som er blitt arrestert, har valt som offer for andre nordmenns sikkerhet. Pass derfor munnen og vær forsiktig!

3438

Mappe 43
Ekspl. 3
Årg. 15/1-43
Jfr. 1

vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv
v R A D I O - N Y T T v
vvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvvv

Nr. 3. Fredag den 15. januar 1943 3. årgang.

KOMMENTARER. Fra Berlin blir det meldt at Hitler har mottatt den rumenske statsminister Antunescu. Tilstede var generalstabssjef Keittel og utenriksminister von Ribbentrop. Hitler har også hatt samtaler med representanter for den bulgarske konge. Alle disse besøk fra vasallstatene tyder på at Tyskland lider under en alvorlig mangel på arbeidskraft.

En melding går ut på at Hitler skulde ha forlangt 2o bulgarske divisjoner til østfronten. Andre meldinger går ut på at de skal avløse de italienske troppene i Jugoslavia for at disse kan sendes til østfronten. Dette skjer mens hele Balkan koker av hat og motstand mot tyskerne. Det meldes om nye uroligheter både i Bulgaria og Romania. Tyskerne er også bekymret over tyrkernes faste holdning når det gjelder leveringen av krom til Tyskland. Tyrkerne forlanger til gjengjeld krigsmateriell fra Tyskland, og det nettopp slikt krigsmateriell som tyskerne har vanskelig for å undvære. Tyrkerne lar seg hverken true eller snakke omkring. President Roosevelts tale til kongressen og i denne forbindelse hans uttalelse om at Tyskland og dets vasallstater vil bli avvæbnet etter krigen, mens demokratiene vil holde seg rustet, har gjort et meget sterkt inntrykk i Ankara.

"Dagens Nyheter", Stockholm tar til gjenmæle mot tyskernes forsøk på å hverve arbeidskraft i de okkuperte landene og likeledes i de nøytrale landene og uttaler at disse land trenger sin arbeidskraft selv. På den annen side har Dittmar i en tale innrømmet Tysklands vanskelige stilling når det gjelder mannskaper og har bebudet at det vil finne sted en ny finkjemming av arbeidskraften for å skaffe flere folk til frontene. Dette vil medføre nye ubehageligheter for det tyske folk. Personellet i den tyske administrasjon i de okkuperte land vil bli betydelig innskrenket, alt for å oppveie russernes tallmessige overlegenhet på østfronten. Tyske offiserer uttalte allerede i 1941 sin engstelse for at dette skulde skje. Det som virkelig hender er at Tyskland og de okkuperte land blir finkjemmet for arbeidskraft, og arbeidskraften blir igjen finkjemmet for soldater. Det er altså på arbeidsplassene at tyskerne har sine reserver.

Vi har tidligere omtalt kommunikasjonene som Tysklands ømme punkt. Dette i forbindelse med manglende arbeidskraft og soldater vil svekke tyskernes slagkraft på frontene. Og det er kanskje det vi allerede merker nå.

ØSTFRONTEN. Den russiske offensiv i Kaukasus skrider fram i et voldsomt tempo. I Kubanområdet arter tyskernes tilbaketrekning seg ofte som en vill uordnet flukt. Enkelte tyske avdelinger forsøker av og til å sette seg til motv[illegible], men motstanden blir ubønnhørlig brudt av de fremstormende russere. I Kaukasus er Georgijevsk, Mineralnye Vodi og Pjatigorsk samt 6 andre byer blitt erobret. Som en vil se foregår den russiske framrykning langs den transkaukasiske jernbane i retning av Armavir. De er kommet frem til Kubanelva, og likesom tidligere vil der sikkert bli utkjempet harde kamper på begge sider av elvebankene før russerne når fram til Armavir.

De russiske tropper som beveger seg sydover fra Elista har nå sluttet seg sammen med de sydlige tropper i nærheten av Budjonnovsk. De har satt over Kumaelva og er på marsj vestover, paralelt med den transkaukasiske jernbane.

Langs jernbanen Stalingrad - Svartehavet har russerne også hatt betydelig framgang. De har satt over Manychelva etter å ha inntatt Kuberle, 6o km. nord for Salsk, som er deres første mål på denne jernbanelinje.

I det sydlige Donområde er russerne nådd fram til det sted hvor Donets flyter ut i Don. Dette sted ligger bare 75 km. fra Rostov og er det punkt hvor russerne står nærmest denne byen.

Russisk fremgang pr. dag ca 2½ mil

3455
43
4
19/1-43
227/43

På Midtre Don-fronten har tyskerne satt igang et voldsomt motangrep. Angrepet, som ble slått tilbake av russerne, var gjennemført med stor kraft og var understøttet av over 100 tanks.

Deler av den innesluttet tyske 6. armé - mellem Volga og Don - blir tilintetgjort litt etter litt. Tilstanden blandt disse tropper er mindre god. Mange av dem er syke og mange deserterer. Tyske fanger forteller at matmangelen er skrikende og soldatene har vennet seg til å bli de rene kulturkunstnere. Fra russisk side blir de omringedes troppers tilstand betegnet som håpløs.

I selve Stalingrad er det ikke mange tyske soldater igjen. Russerne har nå trengt seg fram til utkanten av industriområdene i den vestlige bydel, og har innatt de tyske stillinger der.

Ser vi Kaukasusfronten under ett vil en bli slått over den hurtige russiske framrykning. Russerne har sprengt lenge kiler inn i det tyske forsvar og truer nå de viktigste strategiske punktene i hele Kaukasus. Hvetesentrumet Vorosjilovsk ligger nå bare 100 km. fra de russiske linjer.

På Midtre Don-fronten nærmer russerne seg Rostov og industriområdene i Donetsbekkenet er allerede i faresonen.

På Midtfronten har tyskerne satt igang motangrep under et forsøk på å fravriste russerne sine erobringer, men de er alle blitt slått tilbake med svære tap for fienden. Russerne har erobret nok en by i dette område.

Vestfronten. Britiske fly har igjen angrepet Ruhrområdet. Dette er det 7. angrep på 9. dager. Allierte bombefly eskortert av 400 jagerfly, foretok onsdag det største dagangrep over okkuperte land, som hittil har funnet sted. Mål i Holland, Belgia og Frankrike ble angrepet.

Middelhavsfrontene. I Libya fortsetter Rommel sin retrett. Han trekker nå troppene sine sammen om Tripolis. Allierte fly har foretatt en rekke vellykte angrep mot aksebaser i Nordafrika og Italia Napoli, Gabes og La Golette er således blitt angrepet. De siste meldinger går ut på at de allierte skal ha vunnet en betydelig luftseier under et angrep på flyplassen Castel Benito hvor 14 fientlige fly ble skutt ned mens 31 ble ødelagt på bakken. Videre blir det meldt fra Tunis at franske tropper har rykket fram 25 km. i Kairosområdet, og franske tropper under den franske general De Clerc som rykket fram fra det Sydlige Libya har opnådd kontakt med de franske tropper under general Girauds ledelse i Tunis.

Stillehavet. Fra Ny Guinea blir det meldt at ytterligere 2 skip i den konvoi som forsøkte å bringe japanske forsterkninger til øya, er blitt skadet. Alle skip i konvoien er dermed enten senket eller skadet. Det ble skutt ned 133 japanske fly.

En japansk avis skriver at det vil være vanskelig å fortsette krigen hvis ikke et tilstrekkelig antall nye skip blir bygget. Til dette kreves 20 millioner tonn. Nå har Japan mistet 1 million tonn mens de har bygget 1.5 millioner tonn. Altså en overvekt på 0.5 mill. tonn som igjen svarer til det Amerika bygger på 14 dager.

I Burma fortsetter britene å rykke fram. Det meldes at en viktig bru over Irravadielva er sprengt i lufta. Dermed er den viktigste forbindelse mellem Nord- og syd-Burma brudt.

Vis forsiktighet både i tale og med skrift.
Det vil i lengden lønne seg.

---

21 JAN. 1942

RADIO-NYTT

Nr. 4. Tirsdag 19. januar 1943. 3. årgang.

Kommentarer. Fra Quislinghold er en blitt gjort bekjent med at nazistene til sommeren for alvor har tenkt å gå inn for den såkalte ungdomstjeneste. Alle barn mellem 12 og 18 år vil bli tatt fra sine foreldre for å gjennemgå kurser som skal gjøre dem skikket som borgere i et nazistisk samfund etter det tyske Hitlerjugendmønster. Denne gang vil ikke foreldrene bli spirt. Barnene vil bli forelagt en erklæring til underskriving som går ut på at de i ett og alt vil rette seg etter ungdomstjenestens ledere uten hensyn til hvad deres foreldre måtte mene. Ungdomstjenesten vil gå inn under Aksels Stangs såkalte departement. Quisling har hele tiden forsøkt å trekke nordmenn under det nazistiske styre men vi vet hvordan de har reagert. Vi husker arbeidernes aksjoner og likeså prestenes. Vi husker også hvordan lærerne foretrakk å la seg deportere framfor å oppløre sine elever i Hitlers idelære. Dennegangen er turen kommet til foreldrene og en kan vente at kampen vil bli hitrere enn noengang. Men her må foreldrene stå fast og besluttsomt. De må ikke tillate at barna blir tatt fra hjemmene hvad enten det blir brukt list eller makt. Det er vel kanskje enkelte som mener at det ikke er så farlig da barna allerede i den alder har så sterk moralsk ryggrad at de vil kunne tåle påkjenningen, men dette er en farlig tanke å slippe inn på seg. En skal huske at barn er barn. Såsnart de er utenfor hjemmets innflydelse vil de ha meget lett for å tilegne seg den nazistiske lære, som på barn kan virke tiltalende nok, selv om voksne ser litt anderledes på det. Hvordan quislingenes stilling vil bli etter krigen er fullt på det rene. De skal få sin bekomst. Men vi tenker med grunn på deres barn som har deltatt i quislingpropagandaen, vært medlem av småhirden og lignende. Barna kan jo ikke lastes for det, men følgene vil ikke utebli. De er blitt merket for livet og vil være lite skikket til å leve et liv som gode nordmenn. Slik vil det også bli med de som deltar i ungdomstjenesten. Det er like godt med en gang å se det faktum i øynene. Foreldrene må være seg sitt ansvar bevisst når det gjelder barna og barnas framtid. Ikke noe offer er da for stort. Vi nevner dette så pass tidlig så foreldrene kan ta sine motforholdsregler i tide.

Østfronten. Et russisk særkommunik melder om en ny stor russisk offensiv syd for Voronesj. Russerne har her rykket frem på en 100 km. bred front mellem 50 og 90 km. 3 tyske og 6 ungarske divisjoner er slått på flukt. 15.000 tyske soldater er falt og 17. 000 ble tatt til fange. Det ble tatt en enorm mengde krigsmateriell heter det.

Et særkommunike nr. 2 melder at russerne i Stalingradområdet igjen har gått til offensiv for å tilintethkøre den tyske 6. armé som er innesluttet. Russerne stilte først et ultimatum til general Paulus som er sjef for 6. armé. I dette ultimatum heter det at alle tyske undsetningsforsøk har vært forgjeves og likeså å forsyne troppene gjennem luften. Tyskernes stilling må derfor ansees som håpløs. For å undgå unødig blodsutgydelse foreslår derfor den russiske hærledelse at tyskerne overgir seg. Hvis general Paulus heter det videre, avslår tilbudet, vil han ha ansvaret for at troppene blir utslettet, da russerne i så tilfelle vil gå til angrep. Ultimatumet ble ikke tatt til følge og russerne rykket fram. Under angrepet mot den 6. armé erobret russerne 800 kanoner, 75 tanks, 14.000 geværer og 135 tyske tanks ble dessuten ødelagt. 1500 befestede stillinger ble erobret. Tyskernes område er nå blitt redusert med 560 kvkm. 300 fientlige fly ble ødelagt og 100 jernbanevogner med gods og 3 pansrete tog falt i russernes hender. Den omringede armé som egentlig bestod av 200.000 mann er blitt redusert til 70.000 mann. I et særkommunike om kampene om Stalingrad heter det at utslettelsen av den 6.arme pågår og kampene omkring Stalingrad ansees for å være kommet til det avsluttende stadium. Under omringningen er det ialt skutt ned 600 tyske transportfly

3441
Mappe 43
Ekspl. 5
Årg. 23/1-43
O.V.

som skulde bringe forsyninger til de innesluttede tropper. Størstepartem av den 6. armes utstyr er ødelagt.

Om den russiske offensiv syd for Voronesj heter det at den blir ført frem med stor kraft og besluttsomhet. 600 byer og landsbyer er blitt befridd deriblandt byene Rossosch, Kortoshak og Aleksejavka. Russerne truer nå byene Valuiki og Kypjansk, den siste ligger 100 km. øst for Kharkov. Et kvelds-kommunike som ble sendt ut fra Moskva den 17. forteller at Millerovo er erobret. Millerovo er et viktig jernbaneknutepunkt og var tyskernes sterkeste forsvarsstilling i Donbuen. Lenger syd ligger Kamensk som også er en viktig tysk befestning. Russerne har her erobret jernbanestasjonen og kjemper nå inne i selve byen.

I den nedre Donbue har tyskerne satt igang motangrep men alle er blitt avvist og russerne fortsetter sin framrykning. Voldsomme kamper finner sted i nærheten av det sted Donets flyter ut i Don. Det avhenger av uttfallet av kampene mellom Donets og Don om russerne skal nå frem til Rostov før den tyske Kaukasusarme har trukket seg tilbake. Hvis ikke vil denne arme få sperret sin retrettvei og sjangsen for å slippe tilnærmelsesvis helskinnet fra det er liten. Den har den utvei å evaluere Kaukasus over Kertsjstredet, men her ligger den russiske svartehavsflåte å venter.

I Kaukasus har russerne intatt Kursavka på den transkaukasiske jernbane og byene Aleksandrovsk og Blagodarnoje lenger nord. Mellom Blagodarnoje og Kursavka stormer russerne frem vestover og truer Vorosjilovsk og Armavir. På jernbanen Stalingrad- Svartehavet er russerne nå i nærheten av Salsk. I nærheten av Velikije Luki som tyskerne nå innrømmer er falt, har det vært harde kamper.

På Leningradfronten har Timosjenko startet en ny offensiv. Russerne har gått over isen på Neva, har erobret Schlusselburg, og store russiske troppestyrker står oppmarsjert ved Volkhov og syd for Ilmensjøen. Nærmere enkeltheter fra kampene her savnes. Som en vil forstå er tyskernes stilling på østfronten langt fra gunstig. Tyskerne har derfor gått igang med å bygge en ny forsvarslinje i Polen, og en venter at Hitler teller på knappene om han skal gi ordre om et almindelig tilbaketog eller ikke. Men et tilbaketog med russerne i hælene på seg vil ikke bli noen billig affære for tyskerne.

Vestfronten. Britiske fly har igjen vært over Ruhrområdet. Det ble sloppet ned over 100 tonn brand og sprengbomber i løpet av 12 minutter. Berlin har også vært utsatt for bombeangrep. Det blir opplyst at både amerikanske og britiske fly deltok i toktet. og det ble sluppet ned flere 2 og 4 tonns bomber, Toktet var meget vellykket og de allierte mistet bare 1 fly. Andre allierte fly har bombet mål i Frankrike, Holland og Belgia.

Middelhavsfrontene.

Den britiske 8 arme har nå gått til angrep og kastet Rommels styrker 70 km. tilbake. Tyskerne er blitt drevet ut av sine stillinger i Wadi Semsem og er nå på full retrett i retning av Tripolis. Franske styrker har rykket fram 20 km. og erobret to viktige høyder i Kairoområdet. Det har vært en livlig luftvirksomhet over tyske og italienske stillinger og støttepunkter og flere luftkamper har funnet sted. Den 16. ble det meldt at 27 kjempefly ble skutt ned og 17 alvorlig skadet. Likeledes ble meldt at 5 akseskip ble senket og 3 sannsynligvis senket.

- 8 FEB. 1943

RADIO-NYTT

Nr. 5. Fredag 22. januar 1943. 3. årgang.

KOMMENTAREN. Den tyske propaganda har vanskelig for å innrømme at tyskerne er på tilbaketog noen steder eller at de har tapt noen slag. Når tyskerne er tvunget til retrett blir dette bare fremstillet som en taktisk tilbaketrekning eller de snakker det hele bort i en "elastisk forsvarsstilling". Det tyske folk har lært, helt fra barnsben av, at deres soldater er uovervinnelige, og de første par krigsår lot til å bevise at så var tilfellet. Det er under krigens gang trukket store veksler på den tyske hjemmefront. Den er nå presset til å yde det ytterste, og den moralske virkning som en nederlagsmelding vilde ha har nok den tyske propaganda kjennskap til.

Dr. Göbbels skrev nylig en artikkel i Das Reich hvor han uttalte at hvis Tyskland skulde komme gjennom denne vinteren måtte krigspotentialet ytterligere økes. Soldatene ved fronten gjorde hva de kunde. De nye byrder måtte derfor legges på hjemmefronten. Han nevnte ikke noe om den tyske retrett. Men denne er nå, selv for det tyske folk, så åpenbar at den ikke lenger kan skjules. Det tyske folk har litt etter litt fått greie på den fortvilte stilling som den 6. arme ved Stalingrad befinner seg i. Den tyske radiokronikør Dittmar, uttalte at russerne er overlegne både i mannskap og materiell, og den vanskelige stilling for tyskerne kom av at de manglet soldater og krigsmateriell. Det kan bare opnåes lokal likevekt på de mindre viktige steder. De mer viktige steder må ofres. Om tyskerne gikk noen km. frem eller tilbake hadde ikke noe å si da avstanden mellem Stalingrad og den tyske grense var 1800 km. eller en strekning som svarer til Berlin-Madrid. Han nevnte ikke noe om de tyske garnisoner som var blitt utslettet i Velikije Luki og Millerovo.

Hvordan den tyske propaganda virker på det tyske folk er ikke godt å si. De fleste av de yngre finner den nok tilforlatelig, men det er jo enda noen igjen av den gamle skolen, og da særlig på hjemmefronten, og for dem må stillingen fortone seg som meget uholdbar.

ØSTFRONTEN. Den russiske kringkasting meldte den 19 ds. at Leningrad ikke lenger var beleiret. Det sterkt befestede tyske støttepunkt Schüsselburg var blitt erobret og de russiske styrker på Leningradfronten hadde sluttet seg sammen med styrkene lenger syd på Volkovfronten. Leningrad har vært beleiret i 16 måneder. I hele denne tiden har de russiske soldater og arbeidere holdt ut under stadige tyske bombardementer og store savn. Det russiske angrep gikk i to retninger. Det ene fra vest, over Neva, det andre fra syd, over Ladoga. 4 tyske divisjoner ble knust. 13,000 tyskere falt og 1260 ble tatt til fange. Etter at russerne var gått over Neva rykket de fram 80 km. Byene Marino, Ljuban og jernbanestasjonen Ligan ble erobret. Offensiven ble forberedt ved et voldsomtartilleribombardement og den russiske østersjøflåte spilte en betydelig rolle under disse forberedelser. I Schlüsselburg hadde marinesoldater forskanset seg i citadellet. Disse har motstått alle tyske angrep og holdt ut helt til de ble befridd. Offensiven fortsetter.

Lenger syd, ved Velikije Luki har russerne erobret 6 landsbyer til. Syd for Voronesj har den russiske offensiv hatt ytterligere fremgang. Russerne har tatt jernbaneknutepunktet Valuiki, likeså en by 20 km. lenger syd, og de truer nå det viktige jernbaneknutepunktet Kupyansk. De står nå bare 110 km. fra Kharkov. Nord for Valuiki, ved Rossosch som russerne tidligere har erobret, er en større tysk styrke omringet.

3618
Mappe V3
Ekspl. 6
Årg. 26/1-43
O.V.

Fra Millerovo, på jernbanen til Rostov, har russerne fortsatt sydover og har tatt den tyske pinnsvinstilling Kamensko med storm. De er her gått over Donets og truer nå Likhaja. Det er voldsomme kamper men russerne slår ned all motstand og rykker ubønnhørlig frem.

Syd for Don rykker russerne frem over en meget bred front, langs jernbanen Stalingrad-Svartehavet. De har gått over Manychelva både øst og vest for Manychsjøen og har inntatt Proletarskaja på jernbanen til Svartehavet og Divinoe og Petrovsk som er byer som ligger på en sidelinje til Kaukasusbanen. Jernbaneknutepunktet Salsk er nå alvorlig truet.

På den transkaukasiske jernbane er byen Nevinnomyskaja tatt og russerne har rykket videre og står her ikke mer enn 56 km. fra tyskernes hovedbasis i Kaukasus, Armavir.

Utryddelsen av den 6 tyske arme mellem Don og Volga er nå i full gang. Etter at russerne tok deres siste flyplass er det også blitt slutt på forsyningene. Det later nå til at den tyske overkommando har overlatt denne arme helt og holdent til seg selv.

På hele den lange østfront er russerne stadig i aksjon og det erobrede materiell strømmer så fort og rikelig inn at man enda ikke har full oversikt over det. Fiendens mannefall er også stort. Det meldes således at samtlige tropper fra vasallstatene skal være så godt som utryddet.

V E S T F R O N T E N .

En stor styrke tunge bombefly har angrepet Berlin for annen natt på rad. Det ble kastet ned en stor bombelast, deriblandt mange 2 og 4 tonns bomber. Mange store brander ble påsatt og skaden var betydelig. 22 fly gikk tapt. Tyske fly har foretatt et gjengjeldelses- og propagandatokt over England. Det deltok mellem 35 og 50 fly men bare 6 kom frem til London. Det britiske luftvern var både sterkere og mer effektivt enn noen gang før. 11 tyske fly ble skutt ned.

MIDDELHAVSFRONTENE.

Det er før blitt meldt at Rommel har trukket sine styrker sammen om Tripolis. Nå meldes det at han fortsetter retretten også vestover fra denne byen. På 4 dager har den 8. arme rykket frem 200 km. De har passert gjennem Misurata og befinner seg nå i nærheten av Homs. De franske styrker som rykket nordover fra Tsadsjøen er kommet frem til Tripolitania og har fått forbindelse med den 8. arme.

Fra Tunis meldes det at franske styrker har hatt ytterligere fremgang.

Et kommunike som er sendt ut av det britiske admiralitet forteller at britiske krigsskib har senket 13 av aksens forsyningsskip i Middelhavet uten selv å lide noen tap.

Fra Mellemeuropa meldes om stadig voksende uro. Hitler skal ha rekvirert mer kanonføde til vestfronten fra Romania og Ungarn. Når en vet hvilken skjebne deres armeer har lidd på østfronten kan en godt forstå at det kan bli uroligheter blandt befolkningen når flere tropper kalles inn under fanene.

TENK PÅ DEN OG ANDRES SIKKERHET. VÆR FORSIKTIG.

Nr. 6, Tirsdag 26. januar 1943 3. årgang

Kommentarer. I sine kommentarer til krigsbegivenhetene sier B.B.C. at alle militære og politiske iakttagere er enige om at november 1942 var den måned da de alliertes gikk over fra defensiven til offensiven, men de første ukene av januar gjør det fortsatt klart at de alliertes offensiv utvilsomt er sterk nok til å overvinne den tyske forsvar og tilintetgjøre den tyske arme. Millerovo, Kamensko, Proletarskaja, Vorosjilovsk, Salsk, Armavir og Tripolis er blitt erobret. De tyske fronter i Kaukasus og Donets holder på å bryte sammen. Leningrad er blitt befridd, og de omringede tropper ved Stalingrad står foran sin utslettelse. De italienske, ungarske og rumenske divisjoner på østfronten er enten opprevet eller utslettet. Selv tyskerne innrømmer nå at stillingen er alvorlig. Fredag meldte de at frontakten med fienden i Kaukasus var brudt og russerne forberedte et gjennembrudd på hele fronten. Göbbels skriver i en artikkel i Das Reich at sammenbruddet i 1918 skyldtes indre splittelse, men nå må tyskerne stå samlet. Bare på denne måten kan de overvinne de vanskeligheter som nødvendigvis må overvinnes. Det er ingen tvil om at det foreligger en krise på hjemmefronten, både i Tyskland og blandt dets forbundsfeller. I Tyskland vil denne krise utvilsomt bli overvunnet. Man kan ikke regne med at et sammenbrudd av den tyske hjemmefront skal føre til seier, men en må være forberedt på en militær seier og besettelse av Tyskland. Idag står Tyskland alene. På østfronten er den italienske, ungarske og rumenske hær faktisk opphørt å eksistere og i Nordafrika kan en også trygt si at italienerne er ute av dansen etter at de har tapt hele sitt kolonirike. Finnene har heller ikke vært noen aktivotet i krigsoperasjonene på lang tid. Den tyske arme står alene, og dens stilling er denne: Den røde arme har fått den for det meste av dens panservåpen og flesteparten av dens kanoner, og det gjør at dens pinnsvinstillinger ikke vil reise bust. Ved Stalingrad hvor den tyske arme opprinnelig var på 200.000 mann, er denne blitt redusert til 40.000 og deres utslettelse er allerede sikker. Kaukasusarmeen som opprinnelig var på 25 divisjoner, er blitt redusert til 15 divisjoner. Disse trekker seg tilbake i all hast for å undgå å bli omringet. Syd for Voronesj er større aksestyrker omringet og utryddingen av dem er allerede i full gang. Mellem Voronesj og Leningrad er en tysk offensiv knust på det forberedende stadium, og selv her rykker Den røde arme fremover. I Nordafrika trekker tyskerne sine tropper sammen om Tripolis. Her trues de av britene og amerikanerne fra vest, av franske tropper fra syd, og i øst av den 8. britiske arme. I Vesteuropa rettes kraftige angrep på tyske jernbanesentra og kommunikasjoner. En venter videre at store ting vil hende i de kommende uker.

Østfronten. Russerne har på nytt vunnet store seire. De har inntatt flere viktige tyske befestninger og har fortsatt sin fremrykning. Ved Leningrad pågår hettige kamper om jernbanenettet. En av de linjer som forbinder tyskerne i dette område med Midtfronten skal være avskåret. Velikije Luki har russerne [illegible] steder og de beveger seg i sydvestlig retning mot [illegible]

Syd for Voronesj er 17 [illegible] divisjoner slått på flukt [illegible] sk styrke er omringet her, og tilintetgjørelsen [illegible] ferdig i rytt ning. Det er tatt 24.000 fangere [illegible] bare i dette avsnitt tatt 64.000 fangere. Ved [illegible] ved Ostrogosk er nå [illegible]tiet og byen tatt.

[illegible] siske tropper som rykker [illegible] langs jernbanelinjen fra Valuiki sydvestlig retning, [illegible] Kupyansk, som bare ligger 100 km fra Kharkov. Langs den annen jernbanelinje fra Valuiki som går i sydøstlig retning er russerne [illegible] Donets og har tatt en by [illegible] fra Vorosjilovsk. [illegible] blitt erobret. Omlag 100 km [illegible] byen er et viktig jernbane[illegible]

krapene foregår nå i Donetsområdets viktigste industristrøk. Russerne presser seg stadig sydover og vestover i retningen Rostov.

I Kaukasus har russerne erobret det viktige hvetesentrum Vorosjilovsk og rykker frem langs jernbanen til Krapotkin.

Litt lenger syd, på den transkaukasiske jernbane, er knutepunktet Armavir tatt med storm. Denne byen var ikke bare en viktig befestning, men den var tyskernes forsyningssentrum for alle troppene i Kaukasus. Herfra går en sidelinje til oljefeltene ved Maikop og til Tuapse. Russerne har ikke stoppet opp her men fortsatt sin framrykning sydvestover mot Maikop og nordvestover mot de neste jernbaneknutepunkter på hovedbanen, Krapotkin og Tikhorets. Ved inntagelsen av Armavir har store tyske styrker fått sine forsyningslinjer avkuttet.

Syd for Proletarskaja på jernbanelinjen Stalingrad-Svartehavet er Salsk blitt tatt med storm. Byen var en viktig tysk pinnsvinsstilling og var utgangspunktet for en sidelinje til Rostov. Herfra rykker russerne sydover mot Tikhorets og vestover mot Rostov. Rostov blir på denne måte truet både fra vest, nord og øst.

Den omringede 6. tyske arme mellem Don og Volga har fått en ille medfart. De omringede tropper som opprinnelig var på 2oo.ooo mann er redusert til 4o.ooo. Disse tropper har ingen sjangse til å holde det gående i lengre tid. Heller ikke har de noen utsikt til å kunne bryte seg gjennem og slutte seg til andre tyske avdelinger , da disse befinner seg mer enn 3oo km. borte og avstanden økes stadig. I en hilsen til Stalin sier den russiske øverstkommanderende på Stalingradfronten, general Rokosovski, at løkken om fiendens hals er strammet og den dag er nær da Stalingrad er renset for fiender.

Vestfronten. Britiske fly angrep natt til lørdag Kølnområdet, 7 tyske fly ble skutt ned. Britene tapte lo fly. Samtidig ble et tysk forsyningsskip senket utenfor norskekysten av britiske torpedofly. Videre er det foretatt tokter mot Ruhrområdet og mål i Lorient, Le Havre. Cherbourg, Flissingen og Vesttyskland. Noen enkelte tyske fly har fløyet inn over Storbritannia, men noen nevneverdig skade er ikke voldt. En del av dem er blitt skutt ned.

Middelhavsfrontene. Den 8. britiske arme fortsetter å kjøre vestover uten å ha særlig føling med Rommels styrker. Lørdag ble det meldt at britene var rykket inn i Tripolis. Rommele hadde etterlatt seg to italinske divisjoner for å ta imot dem, men det er ikke meldt om noen særlig harde kamper. Tyskerne hadde sprengt istykker havneanleggene og pløyd opp flyplassen før de rykket videre vestover. Men reparasjonsarbeidet er allerede i full gang og man mener at begge deler vil bli fullt brukelige igjen om ganske kort tid. Rommel fortsetter vestover med kurs for Tunis. Hans retirerende styrker blir stadig angrepet av britiske fly og deres tap er store. Tyskerne i Tunis søker av all makt å holde retretveien åpen for Rommel så hans styrker skal kunne slutte seg til den tyske garnison i Tunis.

Det britiske admiralitet melder at fly og flåtestyrker i løpet av de siste to dager har senket 19 aksebåter som var på vei til Tunis.

Stillehavet. Allierte styrker har nå brudt den japanske motstand på Papua og er dermed herre over hele øya. 7ooo japanere er falt. Fra Washington meldes at 11.ooo japanere enten er drept eller tatt til fange på Guadalcanar, Den japanske styrke var opprinnelig på 15.ooo mann. Bare på de siste dager er 2o japanske fly skutt ned og flere båter er bombet eller torpedert og senket.

HUSK DIN PLIKT MOT DEG SELV OG ANDRE: FORSIKTIGHET!

261

3519

Mappe 43
Ekspl. 7
Årg. 29/1-43
O.V.
Jfr.

RADIO-NYTT

Fredag den 29. januar 1943. 7. årgang.

Kommentarer. I 1936 uttalte Hitler: Gi meg oljen i Kaukasus, jernet i Ural, Sibirs store skoger og kornet i Ukraina så vil de nasistiske ledere kunne svømme i overflod.

Det var med dette som bakgrunn at Hitler startet sitt hakekorstog mot Sovjetunionen søndag den 22. juni 1941. Både han og hans hær stod på toppen av sin makt og etter de seire han hadde vunnet i vest lot det virkelig til at die Wehrmacht var uovervinnelig. Den tyske hær rykket da også hurtig frem. Allerede samme høst var Leningrad omringet og hovedstaden Moskva var alvorlig truet. Den tyske hærledelse meldte at den russiske hær var en koloss på lærføtter, som snart var likvidert. De to nevnte byer kunde falle når det skulde være, og det tyske felttog i Russland kunde praktisk talt regnes som avsluttet.

Når tyskerne idag ser på det siste års begivenheter på østfronten må de vel undre seg over at de siste rester av den russiske hær har kunnet bite så kraftig i fra seg som tilfellet er. Idag er det tyskerne som blir presset bakover og russerne som angriper. Tyskernes siste offensiv var rettet mot Voronesj og Stalingrad. Da de ikke klarte å ta Voronesj meldte de like godt at byen var erobret. Det er først i disse dager at de melder at byen er blitt rømmet av tyskerne. Kampen om Stalingrad ble en sørgelig tragedie for Hitler. Han satt alle sine disponible krefter og hele sin prestisje inn på å ta byen, og ledet selv operasjonene. Uten å høre på de militære sjefer kastet han stadig nye reserver inn i kampene som etterhvert fikk karakteren av de rene slakterier. Hærens ovverkommando frasa seg ethvert ansvar for utfallet av slaget, og selv Göring gikk så lang i en tale som å si at der Führer selv hadde utarbeidet planene for felttoget og æret for det tilkom ham alene. Så sent som i september 1942 sa Hitler at Stalingrad skulde falle "det kunde en forlate seg på". Hitler har ofret minst 3oo.ooo mann i kampene om Stalingrad og resultatet av hans feltherrevirksomhet kan en lese i en melding som er sendt fra Berlin den 27. ds. Der heter det: "Opplysningen om Stalingrad-armeens skjebne er endelig beseglet og bare to mindre motstandsøyer gjenstår inne i byen, har man ennå ikke tatt stilling til her. Av forelig ende tyske rapporter fremgår imidlertid at de innesluttede styrkers motstand mattes for hver time overfor d den overmektige angriper, og den siste fase i slaget om Volgabyen går mot sin slutt. "

Som øverstbefalende over de russiske armeer sendte Stalin den 26. ds. ut følgende dagsordre til alle sovjettropper som deltar i offensiven: "I løpet av to måneders offensive kamper har Den røde arme brudt gjennem de tyske fascistiske troppers forsvar på bred front. Den har slått 1o2 fientlige divisjoner på flukt, tatt over 200.000 fanger, 13.000 kanoner og en mengde annet utstyr. Våre styrker har rykket frem 4oo km og vunnet viktige seire og offensiven fortsetter. Idet jeg uttrykker min takknemlighet overfor offiserer og soldater som har hevet beleiringen av Leningrad og befridd mange byer og tettbebodde strøk gir jeg denne dagsordre: Fremad for å slå de fascistiske overfallsmenn på flukt, og driv dem utenfor Russlands grenser."

B.B.C.s militære medarbeider sier i anledning de opplysninger som Stalin kom med, at det betyr at tyskerne på to måneder er berøvet kanoner fra 2ooo batterier som kunde forsyne 13o divisjoner med artillerimateriell og at 1o2 av de 18o divisjoner er slått på flukt. På den annen side har det russiske artilleri overgått alt hvad man før har opplevd og de tyske pinnsvinsstillinger uten kanoner er gått over til å bli konsentrasjonsleire for t[illegible]. Den tyske arme med utilstrekkelig artilleri drives nå tilbake [illegible] fronter med stor fart.